

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2062

Vragen van de leden **Remco Dijkstra** (VVD) en **Van Aalst** (PVV) aan de Minister van Infrastructuur en Waterstaat over *de berichten «Helmplicht voor snorfietser wordt geleidelijk ingevoerd» en «Ook de snorfietser moet eraan geloven: een niet-coole helm op»* (ingezonden 13 februari 2020).

Antwoord van Minister **Nieuwenhuizen Wijbenga** (Infrastructuur en Waterstaat) (ontvangen 9 maart 2020).

Vraag 1

Bent u bekend met het artikel van RTL Nieuws getiteld «Helmplicht voor snorfietser wordt geleidelijk ingevoerd»¹ en «Ook de snorfietser moet eraan geloven: een niet-coole helm op»?²

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Welke alternatieven hebben mensen met een snorfiets, aangezien u schrijft dat u verwacht dat veel snorfietsers overstappen naar een veiliger vervoermiddel, wat ongelukken zou kunnen schelen? Waarom wordt op deze manier de snorfiets eigenlijk uit het straatbeeld verdrongen? Welke gevolgen heeft dit voor de 750.000 eigenaren van snorfietsen?

Antwoord 2

In essentie hebben mensen met een snorfiets de mogelijkheid om over te stappen naar elke andere modaliteit die tot hun beschikking staat. In het Onderzoek helmplicht snorfietsers dat is uitgevoerd door adviesbureau Arcadis³ staat dat er een substantiële daling van het aantal verkeersongevallen wordt verwacht omdat het overlijdens- en letselrisico bij de modaliteiten waar de snorfietsers naar zullen overstappen kleiner is. Uit de

¹ RTL Nieuws, 11 februari 2020, «Helmplicht voor snorfietser komt eraan, Minister overweegt overgangperiode» (<https://www.rtlnieuws.nl/nieuws/politiek/artikel/5017926/helmplicht-voor-snorfietser-wordt-geleidelijk-ingevoerd>)

² Volkskrant, 12 februari 2020 «Ook de snorfietser moet eraan geloven: een niet-coole helm op» (<https://www.volkskrant.nl/nieuws-achtergrond/ook-de-snorfietser-moet-eraan-geloven-de-minister-stelt-een-helmplicht-voor~b11a320a/>)

³ Het onderzoeksrapport is gedeeld met uw Kamer als bijlage bij Kamerstukken II, vergaderjaar 2019–2020, 29 398, nr. 783.

enquêteresultaten komt naar voren dat de snorfietzers die van plan zijn om over te stappen met name gebruik zouden gaan maken van de auto of motor (38%), de elektrische fiets (22%) en de fiets (20%).

Uw Kamer heeft, middels de motie Von Martels,⁴ verzocht om spoedig een wetsvoorstel voor te leggen waarbij het dragen van een helm verplicht wordt voor snorfietzers. Momenteel loopt de internetconsultatie op de wijziging van het Reglement verkeersregels en verkeerstekens (RVV) 1990 die hiervoor benodigd is. Het doel van deze maatregel is om het aantal verkeersdoden en -gewonden onder snorfietzers te verminderen, niet om de snorfiets uit het straatbeeld te verdringen. Snorfietzers kunnen immers op de snorfiets blijven rijden met een helm op. Het gevolg voor de eigenaren van de ongeveer 750.000 geregistreerde snorfietsen is dat zij dan een goedgekeurde helm zullen moeten gaan aanschaffen.

Vraag 3

Is het rijden op een bromfiets veiliger dan op een snorfiets?

Antwoord 3

Volgens de SWOV is het niet mogelijk om uitspraken te doen over het verschil in risico om in het verkeer te overlijden of gewond te raken van snorfietsen ten opzichte van bromfietsen omdat deze voertuigcategorieën zowel in de landelijke mobiliteitsgegevens als in de ongevallenregistratie niet betrouwbaar (genoeg) uitgesplitst kunnen worden. In het Onderzoek helmplicht snorfietzers⁵ staat dat er verwacht wordt dat voor de snorfietzers die overstappen naar de bromfiets het overlijdens- en letselrisico ongeveer gelijk zal blijven of licht zal toenemen vanwege de hogere snelheid.

Vraag 4

Is het rijden op een e-bike zonder helm veiliger dan rijden op een snorfiets?

Antwoord 4

Het risico voor fietsers om in het verkeer te overlijden of gewond te raken is volgens de SWOV⁶ lager dan voor brom- en snorfietzers. Zoals aangegeven bij antwoord 3, is het niet mogelijk om te differentiëren in het risico tussen brom- en snorfietsen. Het is volgens de SWOV⁷ ook niet bekend of en hoeveel hoger het risico voor fietsen op een elektrische fiets is in vergelijking met de gewone fiets.

Om deze reden laat ik, zoals ook eerder gemeld aan uw Kamer⁸, parallel aan de internetconsultatie een verdiepend onderzoek uitvoeren naar het effect op verkeersveiligheid van de overstap van snorfietzers naar andere modaliteiten zoals de (elektrische) fiets.

Vraag 5

Is het veiliger als een snorfiets vervolgens in grotere gemeenten gedwongen wordt met 25 km per uur tussen het snellere verkeer te gaan deelnemen?

Antwoord 5

In de «educated guess» die de SWOV in 2013 heeft gedaan⁹ van de gevolgen voor verkeersslachtoffers door de verplaatsing van de snorfiets naar de rijbaan in Amsterdam, staat dat de verplaatsing van de snorfiets naar de rijbaan zal zorgen voor de reductie van slachtoffers van snorfietsongevallen. Deze reductie wordt groter als snorfietzers ook een helm dragen of overstappen naar een ander vervoermiddel.

Vraag 6

Hoe is de relatie tussen verplaatsing naar de rijbaan en de helmplicht? Klopt het dat deze situatie afzonderlijk bekeken zou moeten worden?

⁴ Kamerstuk 29 398, nr. 652.

⁵ Zie voetnoot 3.

⁶ SWOV (2017). Brom- en snorfietzers. SWOV-Factsheet, oktober 2017. SWOV, Den Haag

⁷ SWOV (2017). *Elektrische fietsen en speed-pedelecs*. SWOV-factsheet, september 2017. SWOV, Den Haag.

⁸ Kamerstuk 29 398, nr. 783.

⁹ Educated Guess van gevolgen voor verkeersslachtoffers door maatregel Snorfiets op de rijbaan (SOR) in Amsterdam. SWOV, 2013.

Antwoord 6

Er bestaat sinds 1 juli 2018 reeds een mogelijkheid voor wegbeheerders om de snorfiets bij verkeersbesluit te verplichten om op de rijbaan te rijden¹⁰. Hiertoe kan een wegbeheerder besluiten als er sprake is van grote drukte op het fietspad. Bij een verplaatsing van de snorfiets naar de rijbaan geldt dat bestuurders en passagiers van een snorfiets een helm moeten dragen. De wijziging van het RVV 1990 waarmee de helmplicht voor snorfietzers wordt ingevoerd, en waarop nu de internetconsultatie loopt, heeft geen betrekking op de plek op de weg van de snorfiets. Wegbeheerders behouden de mogelijkheid om de snorfiets in bepaalde gevallen naar de rijbaan te verplaatsen. Deze gevallen zijn inderdaad sterk afhankelijk van de lokale situatie.

Vraag 7

Wat zijn de economische gevolgen als de snorfiets verdwijnt? Wat betekent dit voor dealers, voor bezitters van een snorfiets, voor de restwaarde en aantrekkelijkheid van de snorfiets?

Antwoord 7

Ik verwacht niet dat de snorfiets zal verdwijnen. Het is wel te verwachten dat snorfietzers zullen gaan overstappen naar andere vervoermiddelen, dat er daardoor minder nieuwe snorfietzen verkocht zullen worden en ook dat mogelijk de restwaarde van gebruikte snorfietzen lager zal worden.

Vraag 8

Is het niet zo dat de snorfiets eerder elektrisch te maken valt dan een bromfiets?

Antwoord 8

Zowel elektrische snorfietzen als elektrische bromfietsen zijn op dit moment al beschikbaar voor consumenten. In het Klimaatakkoord is daarnaast afgesproken dat de rijksoverheid samen met de BOVAG, de RAI Vereniging en Vereniging DOET zal werken aan de transitie naar 100% emissieloze snorfietzen. Het doel hierbij is dat vanaf 1 januari 2025 alle nieuwverkopen van snorfietzen op de Nederlandse markt emissieloos zijn. Het is mogelijk om in dit kader voor de snorfiets specifieke toelatingseisen op te stellen aangezien de snorfiets een nationale voertuigcategorie is. Voor bromfietsen is dit alleen in Europees verband mogelijk aangezien de bromfiets een Europese voertuigcategorie is.

Vraag 9

Waar kunnen mensen zich melden die bezwaar willen maken tegen de opgedrongen helmplicht? Hoe gaat u mensen, c.q. de eigenaren van een snorfiets, informeren dat er een radicale verandering aankomt die hun mobiliteit en vrijheid direct raakt?

Antwoord 9

Er loopt op dit moment een internetconsultatie op de wijziging van de RVV 1990 die benodigd is om de helmplicht voor snorfietzers in te voeren¹¹. Eenieder kan hierop reageren. Als de helmplicht voor snorfietzers wordt ingevoerd, zal er vanuit de rijksoverheid een communicatiecampagne komen om snorfietzers te informeren over de maatregel.

Vraag 10

Is het laten ombouwen van een snorfiets naar een brommer eigenlijk altijd wel mogelijk? Wat is de rompslomp en last die dit snorfietseigenaren geeft en hoeveel eigenaren verwacht u dat hiertoe overgaan?

¹⁰ Dit is mogelijk gemaakt middels het Besluit van 6 juni 2018 tot wijziging van het Besluit administratieve bepalingen inzake het wegverkeer en het RVV 1990 ter invoering van de mogelijkheid snorfietzers in bepaalde gevallen te verplichten van de rijbaan gebruik te maken (lokale scheiding fiets en snorfiets). Stb. 2018, 184.

¹¹ https://www.internetconsultatie.nl/wijziging_rvv1990_invoering_helmplicht_snorfietzers

Antwoord 10

Het is afhankelijk van het type snorfiets of het mogelijk is om deze om te bouwen tot bromfiets. Ook de kosten voor het ombouwen verschillen per merk en per model. Een snorfiets moet na de ombouw voldoen aan de toelatingseisen en de permanente eisen die gelden voor een bromfiets. De Dienst Wegverkeer (RDW) kijkt of aan deze eisen wordt voldaan. De kosten voor de ombouwkeuring van de RDW bedragen totaal € 106,-. Als het voertuig is goedgekeurd, komen daar de kosten voor een nieuwe kentekenplaat bij. Deze bedragen ongeveer € 12,-. Uit de enquêteresultaten van het Onderzoek helmplicht snorfietsers¹² komt naar voren dat ongeveer 16% van de snorfietsers aangeeft dat zij hun snorfiets zouden laten ombouwen tot bromfiets. Zij moeten dan ook een helm op.

¹² Zie voetnoot 3.